

БОРИСЮК Антон Вікторович

ТЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ:

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ
АЕРОПОРТІВ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД»**

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:

**КИРИЛЕНКО Олена Михайлівна,
ДОКТОР ЕКОНОМІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР**

КИЇВ –2025

МЕТА, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ТА ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів стратегічного управління сталим розвитком аеропортів у повоєнний період, здатних забезпечити відновлення та конкурентоспроможність авіатранспортного сектору України.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретичні, методологічні основи і практичні засади стратегічного управління сталим розвитком аеропортів у повоєнний період.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ

Процеси стратегічного управління сталим розвитком аеропортів у повоєнний період як складних соціально-економічних та інфраструктурних систем.

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розкрити концептуальні засади стратегічного управління сталим розвитком аеропортів
Обґрунтувати методичний підхід до оцінювання потенціалу стратегічного розвитку аеропортів
Дослідити стан і передумови сталого розвитку аеропортів України
Розробити організаційно-управлінський механізм стратегічної співпраці авіакомпаній і аеропортів
Сформулювати еколого-економічну політику аеропорту

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аеропорти є невід'ємною структуроутворюючою складовою авіатранспортного сектору, який відіграє значну роль у системі національного господарства. Підприємства авіатранспортного сектору виконують комунікаційну, економічну, інфраструктурну, соціальну та безпекову функції.

Внаслідок повномасштабного вторгнення Україна зазнала масштабних збитків авіаційної інфраструктури. Більшість аеропортів зупинили роботу, зруйновано злітно-посадкові смуги, термінали та навігаційне обладнання. Відновлення авіасполучення є критичним чинником економічного відродження країни.

ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ (РОЗДІЛ 1)

ВИЗНАЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Визначено, що сталий розвиток аеропортів —це їх здатність планомірно розширюватиможливості та нарощувати потенціал у співпраці з авіакомпаніями, відповідно до тенденцій розвитку авіаринку і потреб національного господарства.

МАТРИЧНА МОДЕЛЬ ЧИННИКІВ

Побудовано тривимірну матричну модель оцінювання впливу чинників нестабільності та несталості розвитку аеропортів (внутрішніх і зовнішніх).

ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Розкрито принципи системи стратегічного управління: оптимальність, системність, послідовність, обґрунтованість, структурна цілісність, актуальність, динамічність, адаптивність, безпека.

МАТРИЦЯ GAM

Розроблено алгоритм оцінювання впливу чинників на сталість стратегічного розвитку аеропорту із використанням матриці Gap Assessment Matrix (GAM).

АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ (РОЗДІЛ 2)

ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ АВІАРИНКУ

Диференціація регіонів за рівнем розвитку авіаринків та концентрація пасажиропотоків у певних географічних пунктах

зумовили перехід від глобальної до ринково-орієнтованої моделі розвитку.

Ключові тренди:

- Зростання регіональних авіаперевезень
- Цифрова трансформація аеропортів
- Декарбонізація авіаційної галузі
- Роботизація та автоматизація операцій
- Зміна географії трафіку через геополітичні чинники

АЕРОПОРТИ УКРАЇНИ: ПЕРЕДУМОВИ

Довоєнний стан: 14 міжнародних + 19 цивільних аеропортів. У 2021р. «Бориспіль» обслуговував понад 15млн пасажирів.

Виклики повоєнного відновлення:

- Значні руйнування інфраструктури
- Втрати кваліфікованого авіаційного персоналу
- Зміна географії маршрутів
- Відкладений пасажирський попит
- Необхідність відповідності новим міжнародним стандартам

МОДЕЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО LEARFROGGING ДЛЯ АЕРОПОРТІВ УКРАЇНИ

Обґрунтована стратегічна модель leapfrogging — технологічного стрибка для подолання «розриву готовності» аеропортової інфраструктури зі стандартами авіації майбутнього.

Модель є концептуальною основою переходу від реактивного відновлення до проактивного стратегічного управління.

Рівень I

БАЗОВА ОПЕРАЦІЙНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Відновлення мінімального операційного функціонування аеропорту відповідно до стандартів безпеки ICAO/EASA. Забезпечення

базової пропускнуої здатності.

Рівень II

КОНКУРЕНТНА ГОТОВНІСТЬ

Відповідність стандартам сучасних аеропортів-конкурентів. Цифровізація пасажирських сервісів. Залучення нових

маршрутів і авіакомпаній.

Рівень III

ПЕРСПЕКТИВНА ГОТОВНІСТЬ

Готовність до авіації майбутнього: водне паливо, SAF, роботизація, «розумний аеропорт», ESG-стандарти та нульові викиди.

МАТРИЦЯ ОЦІНКИ РОЗРИВУ ГОТОВНОСТІ (GAM) ТА СТРАТЕГІЧНА СПІВПРАЦЯ

МАТРИЦЯ GAM (GAP ASSESSMENT MATRIX)

Операційний інструмент моделі leapfrogging.

Три виміри «розриву готовності»:

- Технічний — відповідність стандартам
- Організаційно-кадровий — готовність персоналу
- Регуляторно-ринковий — відповідність нормативній базі

Інтегральний показник потенціалу PL забезпечує порівняння альтернатив відновлення.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА АЕРОПОРТУ

Структурна модель на принципах безперервного вдосконалення:

- Зниження техногенного навантаження
- Захист довкілля та підтримка біорізноманіття
- Ресурсоефективність та «зелені» технології
- ISO 14001, ACA, CSRD відповідність

МЕХАНІЗМ СТРАТЕГІЧНОЇ СПІВПРАЦІ АВІАКОМПАНІЙ І АЕРОПОРТІВ

Організаційно-управлінський механізм реалізує різні формати взаємодії:

- Двосторонні угоди
- Мережеві структури
- Публічно-приватне партнерство (ДПП)

Забезпечує повний цикл від ідентифікації потреби співпраці до реалізації спільних проектів.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОСИСТЕМА АЕРОПОРТУ

Модель інноваційної екосистеми аеропорту із цифровою платформою, що інтегрує:

- Систему управління інноваціями
- Інформаційно-комунікаційні системи
- Мережеву взаємодію стейкхолдерів

ВИСНОВКИ

Визначено, що сталий розвиток аеропортів — це здатність планомірно розширювати можливості та нарощувати потенціал з обслуговування пасажиро-і вантажопотоків із гарантованим досягненням прогнозованих результативних станів.

Побудовано тривимірну матричну модель оцінювання чинників нестабільності та несталості розвитку аеропортів, яка дозволяє всебічно оцінити взаємне підсилення впливу чинників.

Визначено передумови та обґрунтовано організаційно-управлінський механізм стратегічної співпраці авіакомпаній і аеропортів в аспекті повоєнного відновлення.

Обґрунтовано модель стратегічного leapfrogging з трьома рівнями (базова операційна відповідність → конкурентна готовність → перспективна готовність), операційним інструментом якої є матриця GAM.

Розроблено структурну модель еколого-економічної політики аеропорту як інтегральну частину системи стратегічного управління сталим розвитком.

ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ —СТАТТІ (7 з 11)

Всього: 11 наукових праць (7 статей, з них 1 —Scopus; 4 матеріали конференцій)

- 1 Бугайко Д.О. та ін., Борисюк А.В. Role of ICAO CO2 emissions standard for new aircraft in civil aviation sustainable development process. Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management. 2022. № 13. С. 6–14. DOI: 10.46783/smart-scm/2022-13
- 2 Bugayko D.O., Reznik V.V., Borysiuk A.V., Bugayko D.D. Transformation of the Organization of Multimodal Transportation under Martial Law. Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management. 2023. № 17. P. 6–22. DOI: 10.46783/smart-scm/2023-17
- 3 Kyrylenko O., Borysiuk A., Rossomakha I. The impact of artificial intelligence on the labor market in the world and particularly in Ukraine. Economics Finances Law. 2024. № 2. P. 27–30. DOI: 10.37634/efp.2024.2.6
- 4 Бойко О.О., Борисюк А.В., Подреза М.С. Features of management control of aviation enterprise. Economics Finances Law. 2024. №4. P. 154–157. DOI: 10.37634/efp.2024.4.32
- 5 Bugayko D., Borysiuk A. Innovative Approaches to the Application of Robotics in Ensuring Sustainable Airport Development. Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management. 2025. № 29. С. 14–24. DOI: 10.46783/smart-scm/2025-29-4
- 6 Bugayko D., Hryhorak M., Katsman M., Borysiuk A. Challenges of Post-War Sustainable Development of Ukraine –EU Metallurgical Products Supply Chains. Intellectualization of Logistics and Supply Chain Management. 2025. № 32. С. 62–87. DOI: 10.46783/smart-scm/2025-32-5
- 7 ★ Bugayko D., Podrieza M., Bugayko D., Borysiuk A., Yekimov S. A synergetic approach to the development of the economic potential of the aviation complex enterprises. E3S Web of Conferences (Scopus). 2023. DOI: 10.1051/e3sconf/202450808006

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ ТА АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Матеріали та тезиконференцій:

Бугайко Д.Д., Борисюк А.В. Проблеми менеджменту аеропортів України у військовий та післявоєнний період. XIX Міжнар. наук.-практ.конф. «Сучасні проблеми менеджменту». НАУ, Київ, 2023. С. 159–162.

Бугайко Д.Д., Борисюк А.В. Схеми компенсації та скорочення викидів вуглецю для міжнародної авіації (CORSIA). Конф. здобувачіввищої освіти і молодих учених «Сучасні проблеми науки». НАУ, Київ, 2024.

Бугайко Д.Д., Борисюк А.В. Управлінські аспекти застосування цифрових аватарів в аеропортах. XX Міжнар. наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми менеджменту». Київ, 2024. С. 99–101.

Бугайко Д.Д., Борисюк А.В. Ecosystem of the Ukrainian Aviation Industry. XI Міжнар. наук.-практ. конф. «Всесвітній конгрес "Авіація в XXI столітті" –"Безпека в авіації та космічні технології"». НАУ, Київ, 2024.

Конференції, де оприлюднено результати:

XIX Міжнародна НПК «Сучасні проблеми менеджменту», 2023, м.Київ, НАУ • Міжнародна НПК «Сучасні проблеми науки 2024», м.Київ, НАУ • XX Міжнародна НПК «Сучасні проблеми менеджменту», 2024, м.Київ, НАУ • XI Міжнародна НПК «Всесвітній конгрес "Авіація в XXI столітті"», 2024, м.Київ, НАУ

Участь у міжнароднихпроектахі НДР

“Digital StoriesSpeakingUpWell-Youth4 Youth& TogetherVersusMarginalization!”, YouthExchange Erasmus+, 2024 • НДР « Дослідженняекспортного потенціалуавіаційногокомплексу України»,0119U103170• НДР Концептуальнізасади, методита моделіекологізаціїлогістичноїдіяльності, 0121U100195 • НДР Інноваціїв логістиціта управлінніланцюгамипостачанняв умовахглобальнихзагроз: інтелектуальнітехнологіїта екологічніпрактики, 0124U004032 •

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!